Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central, judecător – Arhip Alexandru

Dosarul nr. 2ai-281/24

2-21158890-02-2ai-21082024

D E C I Z I E

05 martie 2025 municipiul Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice
din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:

Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria

judecători Braga Angela și Cașcaval Andrei

examinând în procedură scrisă, apelul declarat de lichidatorul SRL ”ST-TRANSPRIM” – Verdeș Alexandru, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 10 iunie 2024,

emisă în cadrul procedurii de insolvabilitate intentată față de SRL ”ST-TRANSPRIM”,

asupra cererii de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL „ST-TRANSPRIM” - Verdeș Alexandru cu privire la atragerea lui Ghimp Tatiana și a lui Agheev Alexandr la răspundere subsidiară,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile din acțiune:

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul central, se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința SRL „ST-TRANSPRIM”.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 29 octombrie 2021, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusa de creditorul Biroul Vamal Centru față de SRL ”ST-TRANSPRIM”.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 24 ianuarie 2022, a fost constatată insolvabilitatea și s-a intentat procedura insolvabilității față de SRL „ST-TRANSPRIM”, administrator al insolvabilității fiind desemnat Verdeș Alexandru.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 09 septembrie 2022, a fost dispusă inițierea procedurii falimentului față de debitorul

SRL „ST-TRANSPRIM” și s-a desemnat în calitate de lichidator - Verdeș Alexandru, deținătorul autorizației nr. 88 din 14 ianuarie 2015, cu atribuții de valorificare și lichidare a masei debitoare.

La caz, la 06 decembrie 2023, lichidatorul SRL „ST-TRANSPRIM” – Verdeș Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghimp Tatiana și a lui Agheev Alexandr, solicitând atragerea la răspundere subsidiară și încasarea în mod solidar, în contul SRL „ST-TRANSPRIM” a sumei de 3.934.615,84 lei.

În motivarea cererii s-a invocat că, în procesul de insolvabilitate derulat în privința societății debitoare au fost înaintate și admise în tabelul definitiv creanțe împotriva patrimoniului societății debitoare în sumă totală de 3.934.615,84 lei.

Totodată, în urma examinării rulajului bancar s-a constatat sustragerea sistematică a numerarului/mijloacelor financiare din conturile bancare ale SRL „ST-TRANSPRIM” de către fostul administrator statutar și o persoană fizică afiliată, acțiuni care au condus la insolvabilitatea debitorului.

În scopul camuflării acțiunilor săvârșite, pârâții au înstrăinat capitalul social al entității către Aga Denis și au efectuat modificări în actele de constituire.

Lichidatorul a menționat că, s-a stabilit că Ghimp Tatiana, abuzând de poziția deținută de administrator al SRL „STTRANSPRIM”, împreună cu Agheev Alexandr, în scopul diminuării venitului impozabil, în perioada anilor 2016-2019 au retras din contul bancar al debitorului mijloace financiare în mărime totală de 9.337.500 lei. În mod fictiv, în calitate de destinație a acțiunii de retragere a numerarului au indicat „cheltuieli de deplasare” și „eliberări în alte scopuri”.

Reclamantul consideră că sumele retrase nu aveau scop lucrativ, deoarece lipsesc actele ce ar confirma cheltuieli în mărimea sumelor retrase, conform prevederilor art. 19 alin. (1)-(3), art. 43 alin. (1)-(3) din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007.

Apreciază că faptele descrise au cauzat insolvabilitatea debitorului, iar legătura cauzală se confirmă și prin decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 1738/20 din 05 iunie 2020.

Enunță că, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 1738120 din 05 iunie 2020, s-a decis aplicarea sancțiunii materiale în conformitate cu prevederile lit. a) al art. 232 Cod vamal, sub formă de amendă în valoare de 40 % din valoarea obiectului contravenției, ceea ce constituie 108.328,26 lei.

În perioada respectivă, debitorul dispunea de mijloace financiare, însă acestea au fost ridicate neîntemeiat de către pârâți.

Cât privește creanța validată a Serviciului Fiscal de Stat în mărime de 3.826.931,10 lei, această obligație reiese din actul de control nr. 5-707438 din 23 decembrie 2020 și decizia nr. 656/441 din 18 februarie 2021, conform cărora s-a verificat activitate SRL „ST-TRANSPRIM” pentru perioada 01 ianuarie 2016 - 31

octombrie 2020, când pârâții au ridicat mijloacele financiare de pe conturile bancare și conduceau nemijlocit activitatea debitorului.

Denotă că, o parte din suma ridicată de pe conturile debitorului, în mărime de 9.337.500 lei, putea fi îndreptată spre stingerea obligațiilor față de creditori, însă sustragerea acesteia a avut ca efect survenirea incapacității de plată a societății debitoare.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 10 iunie 2024, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de lichidatorul SRL „ST-TRANSPRIM" – Verdeș Alexandru, cu privire la atragerea lui Ghimp Tatiana și a lui Agheev Alexandr la răspundere subsidiară și suplimentar, s-a încasat de la SRL "SR-TRANSPRIM" în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de 50.000 lei, nu mai târziu de 6 luni din data adoptării prezentei hotărâri.

Solicitarea din apel:

La 12 iunie 2024, lichidatorul SRL "ST-TRANSPRIM" – Verdeș Alexandru, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 10 iunie 2024, iar la 29 august 2024 a fost înregistrată cererea de apel motivată, prin care a fost solicitat casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel s-a invocat că, la baza respingerii cererii de tragere la răspundere subsidiară, instanța a făcut referire la legătura cauzală dintre prejudiciu imputat pârâților și fapta de deturnare/ascundere a activului debitorului sub forma mijloacelor financiare, precum și comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Or, lichidatorul a invocat în cererea sa că, în cadrul procedurii a constatat că Ghimp Tatiana abuzând de poziția care o avea la moment împreună cu Agheev Alexandr cu scopul diminuării venitului impozabil (a prejudiciat direct Bugetului Public Național) prin însușirea mijloacelor bănești ale SRL „ST-TRANSPRIM", în perioada anilor 2016-2019, respectiv, au retras mijloace financiare din contul bancar al debitorului în sumă totală de 9.337.500,00 lei, invocând fictiv în destinația de retrage a numerarului „cheltuieli de deplasare" și „eliberări în alte scopuri".

Consideră că sumele retrase nu aveau scop lucrativ, or, acte ce ar confirma eventualele cheltuieli pentru suma de 9.337.500 lei, lipsesc cu vehemență și nu sunt confirmate documentar.

Apelantul a menționat că, în cadrul procesului, fostul administrator a prezentat un act de predare primire, prin care susține că transmite un șir de acte ale întreprinderii actualului administrator statutar Aga Denis, însă, acesta nu a ieșit la

contact cu lichidatorul pe întreg procesul de insolvabilitate, nu recepționează scrisorile expediate în adresa acestuia, iar ședințele de judecată au avut loc în lipsa acestuia, care a fost citat prin citații publice, în Monitorul Oficial.

Totodată, a menționat că nici Ghimp Tatiana nu cunoaște nimic despre persoana căruia a vândut întreprinderea, iar după vânzarea întreprinderii Aga Denis nu a activat, întreprinderea nu mai înregistrează rulaje bancare, contracte încheiate sau o activitate în acest sens.

Consideră lichidatorul că administratorul statutar al întreprinderii SRL „ST-TRANSPRIM" - Aga Denis este o persoană terță, interpusă cu scopul de a fi scutite de răspundere persoanele cu adevărat culpabile și care real au condus activitatea întreprinderii debitoare la insolvabilitate.

Apelantul reține că, prejudiciul constatat a apărut din culpa persoanelor fizice fostului administrator statutar Ghimp Tatiana și a persoanei fizice Agheev Alexandr, care au sustras banii fără a fi îndeplinite mai întâi de toate obligațiunile de stingere a datoriei SRL „ST-TRANSPRIM".

De asemenea, creanțele creditorilor Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal au apărut din culpa acestor persoane or mai exact în urma administrării ineficiente a întreprinderii de către pârâți.

Subsecvent la cele expuse, că faptele descrise poartă caracter delictual și anume acțiuni întreprinse din partea fostului administrator statutar Ghimp Tatiana și a persoanei fizice Agheev Alexandr în detrimentul debitorului SRL „ST-TRANSPRIM", în rezultatul căruia s-au format prejudicii considerabile în sumă de 9.337.500 lei, în urma sustragerii sistematice de către ultimii a mijloacelor financiare de pe contul bancar și cardul bancar al SRL „ST-TRANSPRIM" în baza unor destinații fictive și neconfirmate documentar.

Legătura cauzală este identificată din probatoriu, care atestă că procedura de insolvabilitate față de SRL „ST-TRANSPRIM" a fost inițiată ca urmare a neachitării obligației creditorului Biroului Vamal Centru, în sumă de 107.684,74 lei, având la bază decizia cu privire la cazul de contravenție vamală nr. 1738/20 din 05 iunie 2020.

În altă ordine de idei apelantul a remarcat că, momentul apariției stării de insolvabilitate și de obligație de achitare a debitorului a datoriei față de creditorul Serviciul Vamal este decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 1738/20 din 05 iunie 2020.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității, hotărârile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, a fost pronunțat la 10 iunie 2024, iar cererea de apel depusă de lichidatorul SRL ”SR-TRANSPRIM” – Verdeș Alexandru datează cu 12 iunie 2024, Colegiul constată că apelul, a fost declarat în termenul legal.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind lucrările cauzei în raport cu normele legale aplicabile speței date, Colegiul consideră apelul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și restituirea cauzei la rejudecare, din următoarele motive.

În materie de drept, conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b).

În conformitate cu dispozițiile art. 388 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

Instanța de apel notează că, potrivit art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Rezultând din art. 6 CEDO, instanței judecătorești î-i este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos). Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Astfel, Colegiul reține că, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, instanța de apel are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la

însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani vs Spania, nr. 18064/91 din 09 decembrie 1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29 mai 1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

În fapt, după cum rezultă din lucrările cauzei, în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul central, se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința SRL „ST-TRANSPRIM”.

La 06 decembrie 2023, lichidatorul SRL „ST-TRANSPRIM” – Verdeș Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghimp Tatiana și a lui Agheev Alexandr solicitând atragerea la răspundere subsidiară și încasarea în mod solidar, în contul SRL „ST-TRANSPRIM”, a sumei de 3.934.615,84 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 10 iunie 2024, cererea depusă de lichidatorul SRL „ST-TRANSPRIM” – Verdeș Alexandru, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Verificând legalitatea hotărârii instanței de fond, în raport cu prevederile aplicabile la caz și argumentele indicate în apel, Colegiul constată că soluția primei instanțe, a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.

Astfel, în corespundere cu art. 26 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

În context, potrivit art. 62 alin. (1) Cod de procedură civilă, coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea cauzei implică soluționarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligațiile mai multor reclamanți și/sau pârâți atunci când: obiectul litigiului îl constituie drepturile și obligațiile comune ale mai multor reclamanți sau pârâți; drepturile și obligațiile reclamanților sau pârâților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept.

Suplimentar, Colegiul subliniază că, în conformitate cu art. 185 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților și intervenienților.

Prin prisma art. 183 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, implicarea în proces a altor persoane este necesară pentru stabilirea corectă a componenței participanților la proces. Neîndeplinirea acestei sarcini, în faza pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, are ca efect comiterea erorilor judiciare, iar aplicând prevederile art. 185 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, potrivit cărora judecătorul, în faza de pregătire a pricinii pentru dezbateri judiciare, soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților și intervenienților, Colegiul atestă că și pe parcursul examinării cauzei judecătorul are obligația de a ține cont și de a stabili cu certitudine cercul de persoane ce ar putea fi afectate prin ulterioara hotărâre.

În context, instanța de apel menționează că, potrivit prevederilor art. 6 CEDO, persoana trebuie să aibă posibilitate reală de a-și apăra drepturile și interesele legitime în condiții în care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul său, or, nestabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane interesate, în conformitate cu prevederile legale, reprezintă o încălcare esențială a normelor de drept procedural.

În lumina circumstanțelor constatate la caz, Colegiul constată că, prima instanță nu a ținut cont de dezideratele expuse supra și a examinat cauză fără a stabili componența participanților la proces și implicarea tuturor persoanelor interesate sau care ar putea elucida careva împrejurări esențiale pentru soluționarea corectă a litigiului, acțiuni ce în cumul reprezintă o încălcare esențială a normelor de drept procedural.

De altfel, instanța de apel reține că, solicitarea lichidatorului SRL „ST-TRANSPRIM” - Verdeș Alexandru cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL ”ST-TRANSPRIM” în persoana lui Ghimp Tatiana și a lui Agheev Alexandr, vizează nu doar drepturile și obligațiile acestora, dar și ale asociatului SRL ”ST-TRANSPRIM” – Agheev Svetlana (f.d. 121), care însă nu a fost atrasă în proces.

Astfel, Colegiul reține că instanța de fond, urma să stabilească cercul participanților la proces, inclusiv să stabilească necesitatea și faptul dacă prin prezentul litigiu se ating drepturile/obligațiile asociatului SRL ”ST-TRANSPRIM” – Agheev Svetlana, or, intervenirea acesteia în proces, are scop oferirea posibilității de a-și apăra în mod efectiv, drepturile și interesele în cadrul unui proces judiciar bazat pe principiul contradictorialității și egalității în drepturi.

În concluzie, având în vedere faptul că la examinarea litigiului, prima instanță nu a stabilit cercul deplin a participanților la proces și nu a atras în proces părțile interesate, drepturile cărora ar putea fi atinse prin soluția instanței, instanța de apel ajunge la concluzia de a admite cererea de apel, a casa hotărârea instanței de fond și a restitui cauza la rejudecare în aceiași instanță.

La rejudecarea cauzei civile, prima instanță urmează să respecte procedura de citare a părților, să elucideze aspectele ce țin de cercul participanților la proces, circumstanțele ce au importanță pentru judecarea cauzei, aprecierea corectă a probatoriului acumulat pe marginea cauzei, obiectul litigiului, precum și să emită o hotărâre întemeiată și bazată pe respectarea prevederilor normelor de drept material și procedural, precum și pe aprecierea probelor relevante acumulării datoriei.

La rejudecarea cauzei, prima instanță urmează să ia în considerație cele relatate supra și cele invocate în cererea de apel, să întreprindă măsurile necesare pentru examinarea cauzei, în coroborare cu prevederile legislației în vigoare, cu înștiințarea legală a părților despre acțiunea depusă, cu comunicarea actelor, comunicarea datei, locului și orei examinării cauzei, respectând principiul egalității părților în drepturile procedurale, astfel încât părțile să aibă posibilitatea de a depune referința și probele sale, de a-și formula poziția, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii poziției sale, de a-și expune punctul său de vedere asupra inițiativelor instanței, totodată păstrându-și imparțialitatea și obiectivitatea, creând condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor cauzei.

În conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. d), 389-390, 394 Cod de procedură civilă, Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de apelul declarat de lichidatorul SRL ”ST-TRANSPRIM” – Verdeș Alexandru, din alte motive.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 10 iunie 2024, emisă în cadrul procedurii de insolvabilitate intentată față de SRL ”ST-TRANSPRIM”, referitor la cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL „ST-TRANSPRIM” - Verdeș Alexandru cu privire la atragerea lui Ghimp Tatiana și a lui Agheev Alexandr la răspundere subsidiară, cu trimiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Braga Angela

Cașcaval Andrei